8.3 Ghép nối với LCD

TS Nguyễn Hồng Quang

Electrical Engineering

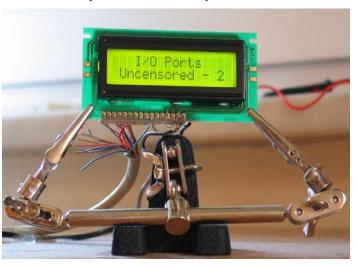
Giới thiệu LCD

- 8.3.1 Phần cứng
- 8.3.2 Giao tiếp phần mềm
- 8.3.3 Graphic LCD

8

Flectrical Engineering

Mạch hiển thị LCD

SACIN KINDA

Electrical Engineering

3

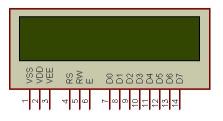
8.3.1 Các loại LCD

- Màn hình hiển thị tinh thể lỏng
 - Tương thích với mạch HD44780(Hitachi) -KS0066U controller
 - Có thể dễ dàng điều khiển các ký tự trên màn hình sử dụng các từ điều khiển
 - Hiển thị mọi ký tự trong bảng ASCII
 - Có loại 2 x 16 , 4 x 16, 4 x 20
- Loại hiển thị đồ họa (graphic-based)
 - Tương thích với chip Hitachi HD61202, Samsung KS107
 - Kích thước 128x64 hoặc hơn nữa

Electrical Engineering

8.3.1 Kết cấu phần cứng

- Kết nối loại 8 bit hoặc 4 bit
- Có đèn backlight hiện thị màu nền
- Lập trình cho LCD là ví dụ về nói chuyện giữa hai VXL với nhau thông qua protocol xác định trước

Electrical Engineering

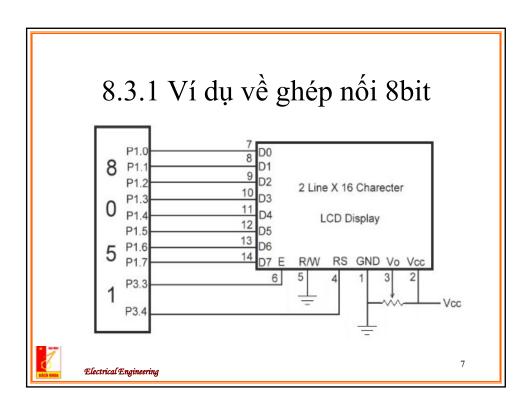
5

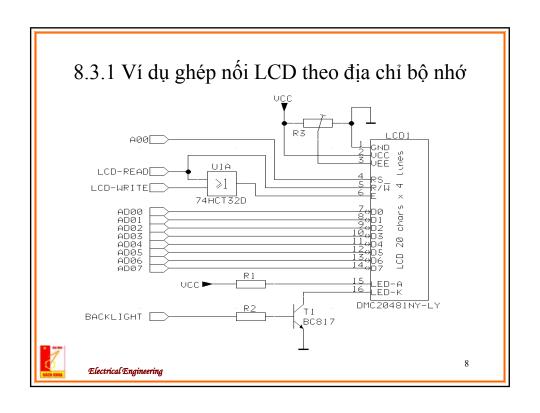
8.3.1 Mô tả chân LCD

Pin No.	Name	Description
Pin no. 1	VSS	Power supply (GND)
Pin no. 2	VCC	Power supply (+5V)
Pin no. 3	VEE	Contrast adjust
Pin no. 4	RS	0 = Instruction input 1 = Data input
Pin no. 5	R/W	0 = Write to LCD module 1 = Read from LCD module
Pin no. 6	EN	Enable signal
Pin no. 7	D0	Data bus line 0 (LSB)
Pin no. 8	D1	Data bus line 1
Pin no. 9	D2	Data bus line 2
Pin no. 10	D3	Data bus line 3
Pin no. 11	D4	Data bus line 4
Pin no. 12	D5	Data bus line 5
Pin no. 13	D6	Data bus line 6
Pin no. 14	D7	Data bus line 7 (MSB)

Electrical Engineering

8.3.1 DDRAM (display data RAM)

DDRAM Address for 1 Line LCD

DDRAM Address for 2 Line LCD

DDRAM Address for 4 Line LCD

Electrical Engineering

9

8.3.1 CGROM - Character Generator ROM

Loon Dis	0000	0001	0010	0011	0100	0101	0110	0111	1000	1001	1010	1011	1100	1101	1110	1111
xxxx0000	PAM (1)			0	a	Р	`	P				_	9	Ξ,	α	р
xxxx0001	(2)		!	1	A	Q	а	9				7	Ŧ	4	ä	q
xxxx0010	(3)		П	2	В	R	b	r			r	1	ij	×	β	Θ
xxxx0011	(4)		#	3	C	5	C	s			ı	ゥ	Ť	ŧ	ε	60
xxxx0100	(5)		\$	4	D	T	d	t			ς.	I	ŀ	Þ	μ	Ω
xxxx0101	(6)		Z	5	E	U	e	u			•	7	Ŧ	ュ	σ	ü
xxxx0110	(7)		8.	6	F	V	f	V			₹	Ħ	_	3	ρ	Σ
xxxx0111	(8)		,	7	G	W	9	W			7	ŧ	Z	Þ	9	π
xxxx1000	(1)		(8	H	X	h	×			4	2	礻	IJ	J	X
xxxx1001	(2))	9	$ \mathbf{I} $	Υ	İ	У			÷	ን	IJ	ıЬ	-1	Ч
xxxx1010	(3)		*		J	Z	j	z			I		ıΊ	V	j	Ŧ
xxxx1011	(4)		+	ŧ	K		k	{			#	Ħ	E		×	Б
xxxx1100	(5)		,	<	L	¥	1				ħ	Ð	フ	7	¢	Ħ
xxxx1101	(6)		_	=	М		M)			ュ	Z	ጎ	b	ŧ	÷
xxxx1110	(7)			>	И	^	n	÷			3	t	 †	**	ñ	
xxxx1111	(8)		/	?	0	_	O	÷			·y	y	7	0	ö	П

Bảng kỹ tự mã hóa dạng 5x8 bit

S SACH KINA

Electrical Engineering

8.3.2 Nguyên tắc điều khiển LCD

- Đường EN
 - Khởi động thì đặt mức 1
 - Sau khi kết thúc việc gửi dữ liệu thì trở về mức 0
- Đường RS
 - Khi RS mức 0, gửi lệnh đặc biệt, ví dụ như xóa màn hình, trả con trỏ về đầu dòng
 - Khi RS mức 1, gửi dữ liệu cần hiển thị sẽ gửi vào bus dữ liêu
- Đường R/W
 - Lệnh điều khiển đọc ghi
 - Khi R mức cao thì đọc từ LCD
 - Khi R mức thấp thì ghi vào LCD

Electrical Engineering

1

8.3.2 Nguyên tắc xử lý cờ bận (busy flag)

- BF =1 khi LCD đang xử lý dữ liệu và BF = 0 khi kết thúc quá trình đó
- Để đọc cờ Busy Flag, đặt RS = 0 and R/W =
 1 và bit cao nhất D7 của LCD nhận trạng thái của cờ.
- BF = 0 có nghĩa là LCD đã sẵn sàng cho nhận lệnh tiếp theo

Electrical Engineering

8.3.2 Các lệnh cơ bản đối với LCD

- Thực hiện hàm cơ bản như định dạng dữ liệu, loại dữ liệu ...
- Đặt địa chỉ RAM trong
- Truyền dữ liệu với RAM trong
- Các hàm khác

Electrical Engineering

13

8.3.2 Bảng lệnh

Command					Co	de					B	Execution
Command	RS	R/W	DB7	DB6	DB5	DB4	DB3	DB2	DB1	DB0	Description	Time
Clear Display	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Clears the display and returns the cursor to the home position (address 0).	82µs~1.64ms
Return Home	0	0	0	0	0	0	0	0	1	,	Returns the cursor to the home position (address 0). Also returns a shifted display to the home position. DD RAM contents remain unchanged.	40µs~1.64ms
Entry Mode Set	0	0	0	0	0	0	0	1	I/D	Ø	Sets the cursor move direction and enables/disables the display.	40µs
Display ON/OFF Control	0	0	0	0	0	0	1	D	O	В	Turns the display ON/OFF (D), or the cursor ON/OFF (C), and blink of the character at the cursor position (B).	40με
Cursor & Display Shift	0	0	0	0	0	1	S/C	R/L	,	,	Moves the cursor and shifts the display without changing the DD RAM contents.	40µs
Function Set	0	0	0	0	1	DL	N\$	F	,	#	Sets the data width (DL), the number of lines in the display (L), and the character font (F).	40µs
Set CG RAM Address	0	0	0	1			A _C	3			Sets the CG RAM address, CG RAM data can be read or altered after making this setting.	40µs
Set DD RAM Address	0	0	1			A	DD				Sets the DD RAM address. Data may be written or read after mak- ing this setting.	40µs
Read Busy Flag & Address	0	1	BF			,	AC .				Reads the BUSY flag (BF) indi- cating that an internal operation is being performed and reads the address counter contents.	1µs
Write Data to CG or DD RAM	1	0			W	rite Da	ata				Writes data into DD RAM or CG RAM.	46µs
Read Data from CG or DD RAM	1	1			Re	ad Da	ata				Reads data from DD RAM or CG RAM.	46µs
	S = S/C= R/L= DL = N = F = BF =	1: In 1: Ac 1: D 1: S 1: S 1: 8 1: 2 1: 5x 1: 5x 1: B t to 1	isplay hift to bits lines 10 do usy on 24	shift the rig ts	displant. F	ay shi S/C = R/L = 0 DL = 0 N = 0 F = 0 BF = 0	ft. 0: cur 0: Shir 0: 4 b 0: 1 li 0: 5 x	its	ove le left.		DD RAM: Display data RAM CG RAM: Character generator RAM CG RAM Address Agg: CG RAM Address Corresponds to our- acceptable of the Corresponds of the Corresponding to the Corr	Execution times are typical. If transfers are timed by software and the busy flag is not used, add 10% to the above times.

Electrical Engineering

8.3.2 Các lệnh thông dụng

No.	Instruction	Hex	Decimal
1	Function Set: 8-bit, 1 Line, 5x7 Dots	0x30	48
2	Function Set: 8-bit, 2 Line, 5x7 Dots	0x38	56
3	Function Set: 4-bit, 1 Line, 5x7 Dots	0x20	32
4	Function Set: 4-bit, 2 Line, 5x7 Dots	0x28	40
5	Entry Mode	0x06	6
6	Display off Cursor off (clearing display without clearing DDRAM content)	0x08	8
7	Display on Cursor on	0x0E	14
8	Display on Cursor off	0x0C	12
9	Display on Cursor blinking	0x0F	15
10	Shift entire display left	0x18	24
12	Shift entire display right	0x1C	30
13	Move cursor left by one character	0x10	16
14	Move cursor right by one character	0x14	20
15	Clear Display (also clear DDRAM content)	0x01	1
16	Set DDRAM address or coursor position on display	0x80+add*	128+add*
17	Set CGRAM address or set pointer to CGRAM location	0x40+add**	64+add**

Electrical Engineering

15

8.3.2 Lệnh reset LCD

- · Xóa màn hình
- Hàm
 - DL = 1; 8-bit interface data
 - N = 0; 1-line display
 - F = 0; 5 x 8 dot character font
- Display on/off control:
 - D = 0; Display off
 - C = 0; Cursor off
 - B = 0; Blinking off
- Phụ thuộc vào nguồn với yêu cầu Ton, Toff

Electrical Engineering

8.3.2 Khởi tạo LCD

- 1) Gửi lệnh 0x30 Using 8-bit interface
- 2) Delay 20ms
- 3) Gửi lệnh 0x30 8-bit interface
- 4) Delay 20ms
- 5) Gửi lệnh 0x30 8-bit interface
- 6) Delay 20ms
- 7) Gửi hàm điều khiển
- 8) Gửi lệnh xóa màn hình
- 9) Đặt entry mode

Electrical Engineering

17

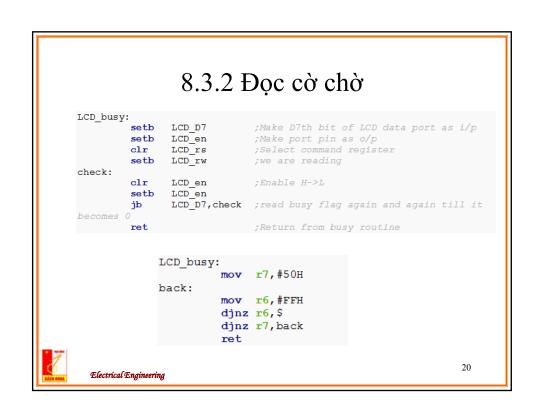
8.3.2 Mode nhập liệu (entry mode)

- a) I/D Increment/Decrement bit
 b) S Display shift.
- Tổ hợp 2 bit này tạo ra trạng thái lệnh 0x04,0x05,0x06,0x07
- Bình thường, mode 0x06 được dùng có nghĩa là No shift và auto incremement.

Electrical Engineering

```
8.3.2 Ví dụ sử dụng 8051
                 equ P2 ;LCD Data port
equ P2.7 ;LCD D7/Busy Flag
equ P1.0 ;LCD Register Select
equ P1.1 ;LCD Read/Write
equ P1.2 ;LCD Enable
LCD_D7
LCD rw
LCD_en
LCD_init:
                             LCD_data, #38H ;Function set: 2 Line, 8-bit, 5x7 dots
LCD_rs ;Selected command register
LCD_rw ;We are writing in instruction register
LCD_en ;Enable H->L
                  clr
                  clr
                  setb LCD_en clr LCD_en
                             LCD_busy ;Wait for LCD to process the command LCD_data, #0FH ;Display on, Curson blinking command LCD_rs ;Selected instruction register LCD_rw ;We are writing in instruction register LCD_en ;Enable H->L
                  acall LCD_busy
                  mov
                  clr
                  clr
                  setb LCD_en
                  colr LCD en acall LCD busy ;Wait for LCD to process the command mov LCD_data, #01H ;Clear LCD
                                                         ;Selected command register
;We are writing in instruction register
;Enable H->L
                  clr
                             LCD_rs
                  clr LCD_rw
setb LCD en
                             LCD_en
                             | CCD busy | Wait for LCD to process the command | LCD data, #06H | Entry mode, auto increment with no shift | LCD rs | Selected command register | We are writing in instruction register
                  acall LCD busy
                  clr
                  clr LCD_rw
clr LCD_en
clr LCD_en
acall LCD_busy
                                                          ; Wait for LCD to process the command
                                                          ;Return from routine
     Electrical Engineering
```


8.3.2 Gửi lệnh tới LCD

```
LCD_command:

mov LCD_data,A
clr LCD_rs
clr LCD_rw
setb LCD_en
clr LCD_en
acall LCD_busy
ret

mov LCD_data,A
;Move the command to LCD port
;Selected command register
;We are writing in instruction register
;Enable H->L
;Enable H->L
;Return from busy routine
```

mov a,#01H ;01H is command for clearing LCD acall LCD_command ;Send the command

Electrical Engineering

2

8.3.2 Đặt vị trí con trỏ

```
Bit7 6 5 4 3 2 1 0
1 AD6 AD5 AD4 AD3 AD2 AD1 AD0
```

- DDRAM bắt đầu từ địa chỉ 0x80.
- Ví dụ cho 2 x 16 LCD. Địa chỉ là 0x80 0x8F và 0xC0 to 0xCF là nhìn thấy
- Tập hợp 80 ký tự đều có thể hiển thị thông qua lệnh cuộn LCD

```
;We are placing the cursor on the 4th position ;so the DDRAM address will be 0x03 ;and the command will be 0x80+0x03 = 0x83 mov a, #83H ;load the command acall LCD command ;send command to LCD
```


Electrical Engineering

8.3.2 Gửi dữ liệu ra LCD

```
LCD_senddata:
                          ; Move the command to LCD port
             LCD_data,A
        mov
                           ;Selected data register
        setb LCD_rs
        clr LCD rw
                           ;We are writing
        setb LCD en
                           ;Enable H->L
        clr LCD_en
        acall LCD_busy
                           ; Wait for LCD to process the data
                           ;Return from busy routine
        ret
mov a, #'A' ; Ascii value of 'A' will be loaded in
acall LCD senddata ;Send data
```

8.3.2 Ví dụ về gửi xâu dữ liệu

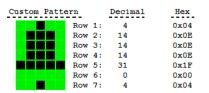
```
LCD sendstring:
         clr
                                  ;clear Accumulator for any previous
data
                                  ; load the first character in
         movc a,@a+dptr
accumulator
                                 ;go to exit if zero
         jz
                                  ;send first char
         acall lcd_senddata
                                 ;increment data pointer
         inc dptr
         sjmp LCD_sendstring
                                 ; jump back to send the next character
exit:
         ret
                                  ;End of routine
; mov dptr,#my_string ; ; acall LCD_sendstring ; Send string
; DB "LCD Tutorial", 00H
; 00H indicate that string is finished.
```

8

Electrical Engineering

Electrical Engineering

8.3.2 Tạo ra ký tự riêng

Bit: 4 3 2 1 0 - Hex
Row1: 0 0 1 0 0 - 0x04
Row2: 0 1 1 1 0 - 0x0E
Row3: 0 1 1 1 0 - 0x0E
Row4: 0 1 1 1 0 - 0x0E
Row5: 1 1 1 1 1 - 0x1F
Row6: 0 0 0 0 0 - 0x00
Row7: 0 0 1 0 0 - 0x04
Row8: 0 0 0 0 0 - 0x00

- Sử dụng CGRAM để lưu trữ ký tự riêng bắt đầu từ địa chỉ 0x40
- Việc tạo ký tự hình thành bởi tập ma trận điểm 5x8
- Hàng cuối cùng dành cho hiển thị con trỏ

Electrical Engineering

25

8.3.2 Vùng địa chỉ CGRAM

	Memory Map
Pattem No.	CGRAM Address (Acg)
1	0x00 - 0x07
2	0x08 - 0x0F
3	0x10 - 0x17
4	0x18 - 0x1F
5	0x20 - 0x27
6	0x28 - 0x2F
7	0x30 - 0x37
0	0v20 0v2E

Command					Co	de					Description	Execution
		R/W	DB7	DB6	DB5	DB4	DB3	DB2	DB1	DB0	Description	Time
Set CG RAM Address	0	0	0	1			A _{CI}	à			Sets the CG RAM address. CG RAM data can be read or altered after making this setting.	40µв

 Lệnh điều khiển được gửi tới địa chỉ tuyệt đối là địa chỉ tương đối + 0x40

Electrical Engineering

8.3.2 Nguyên tắc tạo dữ liệu riêng

```
//Usage:
// pattern[8]={0x04,0x0E,0x0E,0x0E,0x1F,0x00,0x04,0x00};
// LCD_build(1,pattern);
//
//LCD Ports are same as discussed in previous sections

void LCD_build(unsigned char location, unsigned char *ptr) {
    unsigned char i;
    if(location<8) {
        LCD_command(0x40+(location*8));
        for(i=0;i<8;i++)
        LCD_senddata(ptr[i]);
    }
}</pre>
```


Electrical Engineering

2

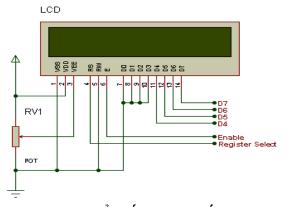
8.3.2 Ví dụ phần mềm assembler

```
LCD_build:
              A,#48H
                              ;Load the location where we want to store
         mov
         acall LCD command
                              ;Send the command
                              ;Load row 1 data
         mov A, #04H
         acall LCD senddata
                              ;Send the data
              A, #0EH
                              ;Load row 2 data
         acall LCD senddata
                              ;Send the data
         mov A, \#0EH
                              ;Load row 3 data
         acall LCD_senddata
                              ;Send the data
              A,#0EH
                              ;Load row 4 data
         acall LCD_senddata
                              ;Send the data
         mov A, #1FH
                              ;Load row 5 data
         acall LCD_senddata
                             ;Send the data
              A, #00H
                              ;Load row 6 data
         acall LCD_senddata
                             ;Send the data
         mov A,#04H ;Load row 7 datacall LCD_senddata ;Send the data
                              ;Load row 7 data
         mov A, #00H
                              ;Load row 8 data
         acall LCD_senddata
                             ;Send the data
         ret
                              ;Return from routine
```


Electrical Engineering

8.3.2 LCD trong chế độ 4 bit

• Lý do chọn 4 bit để tiết kiệm số chân VXL

Electrical Engineering

20

8.3.2 Phương pháp khởi tạo chế độ 4 bit

- Trễ 20mS
- Gửi lệnh (0x30)
- Trễ 10mS
- Gửi lệnh (0x30)
- Trễ 1mS
- Gửi lệnh (0x30)
- Trễ 1mS
- Chọn mode (0x30 for 8-bit and 0x20 for 4-bit)
- Trễ 1mS

Electrical Engineering

8.3.2 Cờ busy

- Trong chế độ 4bit người ta không đọc cờ chờ vì phải đọc 2 lần 4 bit (4bit cao và 4 bit thấp).
- Thay vì đó, ta có thể trễ thời gian chờ từ 300 to 600uS.
- Tùy thuộc vào loại LCD, thời gian chờ có thể khác nhau, tuy vậy 400uS là hợp lý

Electrical Engineering

3

8.3.2 Ví dụ về khởi tạo LCD 4bit

```
;D5 - P3.1
;D6 - P3.2
          lcd_port equ P3
en equ P3.7
rs equ P3.5
                                           ;LCD connected to Port3 ;Enable connected to P3.7
          mov lcd port, #0FFH
mov delay ico
1cd reset:
           mov delay,#20
acall delayms
                                               ;20mS delay
           mov lcd_port, #83H
mov lcd_port, #03H
mov delay,#15
                                              ;Data = 30H, EN = 1, First Init ;Data = 30H, EN = 0
           acall delayms
                                               ;Second Init, Data = 30H, EN = 1 ;Data = 30H, EN = 0 ;Delay 5 \text{mS}
           mov lcd_port, #83H
           mov lcd_port, #03H
mov delay,#5
           \verb|acall| delayms|
           mov lcd port, #83H
           mov lcd_port, #03H
mov delay,#5
           acall delayms
           mov lcd_port, #82H
mov lcd_port, #02H
                                               ;Select Data width (20H for 4bit)
;Data = 20H, EN = 0
           mov delay, #5
                                                ;Delay 5mS
           acall delayms
```

8

Electrical Engineering

8.3.2 Tiếp

```
lcd_init:
        acall lcd reset
                                   ;Call LCD Reset sequence
                                   ;4-bit, 2 line, 5x7 dots
;Call LCD command
        mov a, #28H
        acall lcd_cmd
        mov a, #0CH
                                   ;Display ON cursor OFF
                                   ;Call LCD command
        acall 1cd cmd
        mov a, #06H
                                   ;Set entry mode (Auto increment)
                                  ;Call LCD command
        acall 1cd cmd
                                   ;Bring cursor to line 1
;Call LCD command
        mov a, #80H
        acall lcd_cmd
        ret.
```


Electrical Engineering

33

8.3.2 Tương tự về gửi lệnh

```
lcd cmd:
                             ;LCD command Routine
                                 ; Save a copy of command to temp
        mov temp, a
                                  ;Swap to use higher nibble
         swap a
                                ;Mask the first four bits
;Enable = 1, RS = 0
;Move it to lcd port
;Enable = 0, RS = 0
         anl a, #0FH
        add a, #80H
        mov lcd_port,a
        anl a,#0FH
                                 ;Move to lcd port
        mov lcd_port,a
        mov a, temp
                                 ; Reload the command from temp
                                 ;Mask first four bits
         anl a, #0FH
         add a, #80H
                                  ;Enable = 1
        mov lcd_port,a
                                 ;Move to port
         anl a, #0FH
                                  ;Enable = 0
                                  ;Move to lcd port
        mov lcd_port,a
        mov delay, #1
                                  ;delay 1 ms
         acall delayms
         ret
```


Electrical Engineering

8.3.2 Gửi dữ liệu

```
lcd_dat:
                           ;LCD data Routine
        mov temp, a
                               ; Keep copy of data in temp
                                ;We need higher nibble
        swap a
        anl a, #0FH
                               ;Mask first four bits
                               ;Enable = 1, RS = 1
;Move to lcd port
        add a, #0A0H
        mov lcd_port,a
        nop
        clr en
                                ;Enable = 0
                                ;Reload the data from temp
        mov a, temp
        anl a, #0FH
                                ;we need lower nibble now
                               ;Enable = 1, RS = 1
;Move to lcd port
        add a, #0A0H
        mov lcd_port,a
        nop
                                ;Enable = 0
        clr en
        mov delay, #1
                                ;Delay 1mS
        acall delayms
```


Electrical Engineering

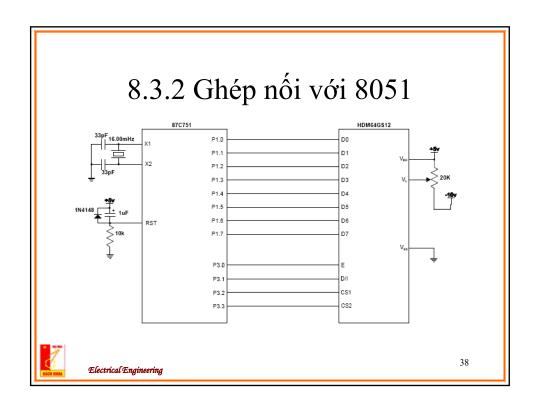
3:

8.3.2 Ví dụ sử dụng C

8

Electrical Engineering

			ín hiệu cơ bản	_
NO	. SYMBOL	LEVEL	FUNCTION	
1	Vss		GROUND	
2	Voo		POWER SUPPLY FOR LOGIC CIRCUIT	+
3	Vo		BRIGHTNESS CONTROL	
4	RS	H/L	H : DATA INPUT L : INSTRUCTION CODE INPUT	
5.	R/W	H/L	H: DATA READ (LCD MODULE → MPU) L: DATA WRITE (LCD MODULE ←MPU)	
6.	E		ENABLE (SEE CH.5 - TIMING CHARACTERSTICS)	
7-1-	4 DB0-DB7	H/L	DATA BUSLINE	
15	CS1	Н	CHIP SELECT FOR IC1	
16	CS2	н	CHIP SELECT FOR IC2	
17	— RST	L	RESET	-
18			NEGATIVE VOLTAGE OUTPUT(-5V)	-
19	+Vled.		BACKLIGHT	+
20	- Vled.		BACKLIGHT	4

